

Tillfällig nedsättning av arbetsgivaravgifter för upp till två anställda

Oktober 2020

Innehållsförteckning

1	Sammanfattning	3
2	Lagtext	4
2.1	Förslag till lag om särskild beräkning av vissa avgifter för arbetsgivare	4
2.2	Förslag till lag om ändring i skatteförfarandelagen (2011:1244)	7
3	Bakgrund och gällande rätt	8
3.1	Nedsatta arbetsgivaravgifter för den först anställda	8
3.2	EU:s regler om statligt stöd	8
4	Nedsättningen av arbetsgivaravgifterna för den först anställda utvidgas tillfälligt	10
4.1	Nedsättning av arbetsgivaravgifter för upp till två anställda införs	10
4.2	Vilka verksamhetsformer ska omfattas av den tillfälliga utvidgningen?	11
4.3	Verksamhetens omfattning	12
4.4	Sänkta arbetsgivaravgifter när ett växa-företag anställer	14
4.5	Krav på anställningen	15
4.6	Företag i intressegemenskap	16
4.7	Stöd av mindre betydelse	16
4.8	Förfarandet	17
4.9	Stödområde A	18
4.10	Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser	19
5	Konsekvensanalys	20
6	Författningskommentar	26
6.1	Förslaget till lag om särskild beräkning av vissa avgifter för arbetsgivare	26
6.2	Förslaget till lag om ändring i skatteförfarandelagen (2011:1244)	31

1 Sammanfattning

Sedan 2017 finns en möjlighet för vissa s.k. enmansföretag att få en nedsättning av arbetsgivaravgifterna när en första person anställs i företaget. I promemorian föreslås att nedsättningen av arbetsgivaravgifterna för den först anställda tillfälligt utvidgas.

Den tillfälliga utvidgningen av nedsättningen ska gälla företag som inte har någon anställd och som anställer en eller två personer samt företag med en anställd och som anställer ytterligare en person. Nedsättningen ska gälla för anställningar som påbörjas under perioden 1 juli 2021–31 december 2022. Förslaget bygger på en överenskommelse mellan regeringen, Centerpartiet och Liberalerna. Förslaget aviserades i budgetpropositionen för 2021 (prop. 2020/21:1 s. 326).

Ändringarna föreslås träda i kraft den 1 juli 2021.

2 Lagtext

2.1 Förslag till lag om särskild beräkning av vissa avgifter för arbetsgivare

1 § Denna lag innehåller bestämmelser om särskild beräkning av

1. arbetsgivaravgifter enligt socialavgiftslagen (2000:980),
2. löneavgift enligt lagen (1994:1920) om allmän löneavgift, och
3. löneskatt enligt lagen (1990:659) om särskild löneskatt på vissa förvärvsinkomster.

2 § Termer och uttryck som används i denna lag har samma betydelse och tillämpningsområde som i inkomstskattelagen (1999:1229) och socialavgiftslagen (2000:980).

3 § Bestämmelserna i denna lag tillämpas på avgiftspliktig ersättning enligt 2 kap. socialavgiftslagen (2000:980) som en arbetsgivare ger ut till en person som har anställts i en näringsverksamhet under förutsättning att arbetsgivaren sedan den 10 september 2020 och fram till dess anställningen påbörjas uppfyller villkoren för ett växa-företag

1. enligt 4 § första stycket 1 a, 2 a eller 3 a,
2. enligt 4 § första stycket 1 b, 2 b eller 3 b, eller
3. enligt först 4 § första stycket 1 a, 2 a eller 3 a och därefter enligt 4 § första stycket 1 b, 2 b eller 3 b.

Om verksamheten är påbörjad efter den 10 september 2020 tillämpas bestämmelserna i denna lag på avgiftspliktig ersättning om arbetsgivaren sedan verksamheten påbörjades och fram till dess anställningen påbörjas uppfyller villkoren enligt första stycket.

Första stycket gäller endast anställningar som har påbörjats under perioden 1 juli 2021–31 december 2022.

4 § Med ett växa-företag avses i denna lag

1. en fysisk person som bedriver aktiv näringsverksamhet och som
 - a) inte är skyldig att betala arbetsgivaravgifter på ersättning till arbetstagare enligt socialavgiftslagen (2000:980) eller löneskatt enligt lagen (1990:659) om särskild löneskatt på vissa förvärvsinkomster, eller
 - b) har en sådan skyldighet som avses i a men som gäller ersättning till högst en arbetstagare,
2. ett aktieföretag som bedriver rörelse och som
 - a) inte är skyldigt att betala arbetsgivaravgifter på ersättning till arbetstagare enligt socialavgiftslagen eller löneskatt enligt lagen om särskild löneskatt på vissa förvärvsinkomster, eller
 - b) har en sådan skyldighet som avses i a men som gäller ersättning till högst en arbetstagare, och
3. ett handelsbolag med högst två delägare som bedriver aktiv näringsverksamhet och som
 - a) inte är skyldigt att betala arbetsgivaravgifter på ersättning till arbetstagare enligt socialavgiftslagen eller löneskatt enligt lagen om särskild löneskatt på vissa förvärvsinkomster, eller

b) har en sådan skyldighet som avses i a men som gäller ersättning till högst en arbetstagare.

Vid tillämpning av första stycket 2 a och b ska ersättning till endast en person som direkt eller indirekt äger andelar i aktiebolaget eller är närstående till en sådan person inte beaktas.

Ett företag som bedriver verksamhet utomlands är ett växa-företag om det uppfyller villkoren i första stycket och inte i den utländska verksamheten har utgett ersättning, eller har utgett ersättning till högst en arbetstagare, som skulle ha medfört en skyldighet att betala arbetsgivaravgifter eller särskild löneskatt, om ersättningen hade utgetts för arbete i Sverige. Sådan ersättning som avses i andra stycket ska inte beaktas.

Vid bedömningen av om växa-företaget har en sådan avgiftsskyldighet som avses i första stycket ska det bortses från sådana ersättningar till en och samma person som under den tidsperiod som avses i 3 § sammanlagt uppgår till högst 5 000 kronor.

5 § På ersättning som utges till en person som under perioden 1 juli 2021–31 december 2022 har påbörjat sin anställning i ett växa-företag ska under längst 24 kalendermånader i följd ingen annan avgift eller löneskatt betalas än ålderspensionsavgift enligt socialavgiftslagen (2000:980), om inte annat följer av 6 eller 7 §.

Första stycket gäller endast till den del den avgiftspliktiga ersättningen till den anställde uppgår till högst 25 000 kronor.

6 § Bestämmelserna i 5 § gäller inte

1. växa-företag enligt 4 § 1 om anställningen avser en person som sedan den 10 september 2020 är eller har varit anställd i en annan näringsverksamhet som, direkt eller indirekt, bedrivs eller har bedrivits av samma arbetsgivare eller någon närstående till arbetsgivaren, eller

2. växa-företag enligt 4 § 2 och 3

a) om anställningen avser en person som sedan den 10 september 2020 är eller har varit anställd i en annan näringsverksamhet som, direkt eller indirekt, bedrivs eller har bedrivits av samma arbetsgivare eller någon närstående till en fysisk person som, direkt eller indirekt, äger del i växa-företaget, eller

b) om anställningen avser en person som sedan den 10 september 2020 eller därefter är delägare eller företagsledare i växa-företaget enligt bestämmelserna i 56 kap. 6 § inkomstskattelagen (1999:1229) eller närstående till en sådan person.

Bestämmelserna i 5 § gäller inte heller om arbetsgivaren redan har utgett ersättning som blivit föremål för särskild beräkning enligt denna lag i en annan näringsverksamhet.

7 § Bestämmelserna i 5 § gäller endast om anställningsavtalet avser en anställning på minst tre månader i följd och omfattar en arbetstid på minst 20 timmar per vecka.

8 § Företag i intressegemenskap ska ses som en enda arbetsgivare vid tillämpningen av bestämmelserna i denna lag.

Med företag i intressegemenskap avses två företag som står under i huvudsak gemensam ledning

9 § I stället för vad som föreskrivs om särskilda avdrag i lagen (2001:1170) om särskilda avdrag i vissa fall vid avgiftsberäkningen enligt lagen (1994:1920) om allmän löneavgift och socialavgiftslagen (2000:980), gäller att ersättning som är föremål för särskild beräkning enligt 5 § inte får ingå i underlaget för särskilda avdrag.

10 § Särskild beräkning enligt 5 § får göras bara om beräkningen uppfyller villkoren för att utgöra stöd av mindre betydelse enligt

1. kommissionens förordning (EU) nr 1407/2013 av den 18 december 2013 om tillämpningen av artiklarna 107 och 108 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt på stöd av mindre betydelse,

2. kommissionens förordning (EU) nr 1408/2013 av den 18 december 2013 om tillämpningen av artiklarna 107 och 108 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt på stöd av mindre betydelse inom jordbrukssektorn, eller

3. kommissionens förordning (EU) nr 717/2014 av den 27 juni 2014 om tillämpningen av artiklarna 107 och 108 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt på stöd av mindre betydelse inom fiskeri- och vattenbrukssektorn.

11 § Vid bedömningen av om den särskilda beräkningen enligt 10 § anses vara stöd av mindre betydelse ska de villkor tillämpas som avser

1. stöd inom sektorn för primärproduktion av jordbruksprodukter, om den som utger ersättningen bedriver verksamhet både inom denna sektor och inom någon annan sektor, och

2. stöd inom fiskeri- och vattenbrukssektorn, om den som utger ersättningen bedriver verksamhet både inom denna sektor och inom någon annan sektor än sektorn för primärproduktion av jordbruksprodukter.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 juli 2021.
 2. Lagen tillämpas på ersättning som utges efter den 30 juni 2021.
 3. Lagen upphör att gälla vid utgången av december 2022.
 4. Den upphävda lagen gäller dock fortfarande för ersättning för anställningar som har påbörjats under perioden 1 juli 2021–31 december 2022.

2.2 Förslag till lag om ändring i skatteförfarandelagen (2011:1244)

Härigenom föreskrivs att 26 kap. 19 f § skatteförfarandelagen (2011:1244) ska ha följande lydelse.

Lydelse enligt prop. 2020/21:14 *Föreslagen lydelse*

26 kap. 19 f §

Vid särskild beräkning av arbetsgivaravgifter, allmän löneavgift och särskild löneskatt enligt 5 § lagen (2016:1053) om särskild beräkning av vissa avgifter för enmansföretag ska utbetalaren lämna

Vid särskild beräkning av arbetsgivaravgifter, allmän löneavgift och särskild löneskatt enligt 5 § lagen (2016:1053) om särskild beräkning av vissa avgifter för enmansföretag *samt 6 § lagen (2020:000) om särskild beräkning av vissa avgifter för arbetsgivare* ska utbetalaren lämna

1. uppgift om annat stöd som har beviljats utbetalaren under beskattningsåret och de två föregående beskattningsåren och som anses vara sådant stöd av mindre betydelse som avses i

– kommissionens förordning (EU) nr 1407/2013 av den 18 december 2013 om tillämpningen av artiklarna 107 och 108 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt på stöd av mindre betydelse,

– kommissionens förordning (EU) nr 1408/2013 av den 18 december 2013 om tillämpningen av artiklarna 107 och 108 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt på stöd av mindre betydelse inom jordbrukssektorn, eller

– kommissionens förordning (EU) nr 717/2014 av den 27 juni 2014 om tillämpningen av artiklarna 107 och 108 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt på stöd av mindre betydelse inom fiskeri- och vattenbrukssektorn, och

2. de övriga uppgifter som Skatteverket behöver för att kunna bedöma om särskild beräkning får göras.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2021.

3 Bakgrund och gällande rätt

3.1 Nedsatta arbetsgivaravgifter för den först anställda

Den 1 januari 2017 infördes en tillfällig nedsättning av arbetsgivaravgifterna för enskilda näringsidkare som anställer en första person. Reglerna innebär att enskilda näringsidkare som inte har haft någon anställd sedan den 1 januari 2016 och som anställer en person efter den 31 mars 2016, bara ska betala ålderspensionsavgiften om 10,21 procent på ersättningen till den anställde under de tolv första månaderna. Övriga arbetsgivaravgifter, allmän löneavgift och särskild löneskatt behöver alltså inte betalas. Nedsättningen av arbetsgivaravgifterna gäller till den del ersättningen inte överstiger 25 000 kronor per månad. Anställningen ska omfatta minst tre månader och en arbetstid på minst 20 timmar per vecka. Nedsättning ges enbart för den först anställda en gång. Om anställningen upphör och en ny person senare anställs kan nedsättning alltså inte fås för den personen. Reglerna gäller t.o.m. den 31 december 2021 (prop. 2016/17:1 Förslag till statens budget, finansplan m.m. avsnitt 6.6).

Den 1 januari 2018 utökades, som en del av en grön skatteväxling, nedsättningen av arbetsgivaravgifterna för den först anställda till att även omfatta aktiebolag som inte har någon anställd eller endast en anställd som också är delägare samt till handelsbolag utan anställda och med högst två delägare. De nya reglerna omfattar anställningar som påbörjades tidigast den 1 april 2017 (prop. 2017/18:1 Förslag till statens budget, finansplan m.m. avsnitt 6.10).

För att underlätta för fler enmansföretagare att våga ta steget att anställa en första person förlängdes den längsta tid som sådana företag har rätt till nedsättning från 12 till 24 kalendermånader i följd. Förlängningen tillämpas på anställningar som har påbörjats efter den 8 februari 2018 (prop. 2018/19:99 s. 52 f.).

Regeringen aviserade i propositionen Vårändringsbudget för 2019 att den avser att återkomma under mandatperioden med ett förslag att göra bestämmelserna om nedsättning permanent. Förslaget bygger på en överenskommelse mellan regeringen, Centerpartiet och Liberalerna (prop. 2018/19:99 s. 59). Regeringen beslutade den 24 september 2020 en proposition med förslag om att bestämmelserna om nedsättning av arbetsgivaravgifterna för den först anställda görs permanenta.

3.2 EU:s regler om statligt stöd

Artiklarna 107 och 108 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, förkortat EUF-fördraget, innehåller bestämmelser om statligt stöd. Utgångspunkten är ett principiellt förbud mot statligt stöd som påverkar handeln mellan medlemsstaterna och som snedvrider eller hotar att snedvrider konkurrensen genom att gynna vissa företag eller viss produktion. Lättnader från skatter eller avgifter för en urskiljbar grupp företag anses också vara ett gynnande som omfattas av reglerna om statligt stöd.

Stödåtgärder som lämnas i enlighet med kommissionens regelverk för stöd av mindre betydelse anses inte utgöra statligt stöd enligt EUF-fördraget.

För att ett stöd ska anses vara ett stöd av mindre betydelse ska det lämnas enligt förordningarna för stöd av mindre betydelse. Som huvudregel får det totala stöd som beviljas ett enda företag inte överstiga 200 000 euro under en period om tre beskattningsår (det s.k. individuella taket), se artikel 3.2 i kommissionens förordning (EU) nr 1407/2013. För vägtransportsektorn gäller ett lägre individuellt tak om 100 000 euro, se artikel 3.2 i kommissionens förordning (EU) nr 1407/2013. Även för jordbruks- och fiskerisektorerna gäller lägre individuella tak om 20 000 euro för jordbrukssektorn och 30 000 euro för fiskeri- och vattenbrukssektorn, se artikel 3.2 (efter ändring genom förordning (EU) nr 2019/316) i kommissionens förordning (EU) nr 1408/2013 och artikel 3.2 i kommissionens förordning (EU) nr 717/2014. Perioden på tre beskattningsår fastställs på grundval av de beskattningsår som används av företaget i den berörda medlemsstaten, se artikel 3.5 i kommissionens förordning (EU) nr 1407/2013, artikel 3.5 kommissionens förordning (EU) nr 1408/2013 och artikel 3.5 i kommissionens förordning (EU) nr 717/2014.

Utöver de individuella taken för stöd av mindre betydelse finns även nationella tak att beakta. De nationella taken anger det ackumulerade stöd av mindre betydelse som under en period om tre beskattningsår får beviljas företag verksamma inom primärproduktion av jordbruksprodukter samt för fiskeri- och vattenbrukssektorn. För Sveriges del är det 79 184 750 euro för företag i jordbrukssektorn. För företag inom fiskeri- och vattenbrukssektorn gäller i stället ett tak på 18 860 000 euro.

Vid tillämpning av kommissionens regelverk för stöd av mindre betydelse omfattar begreppet ”företag” varje enhet som bedriver ekonomisk verksamhet, oavsett enhetens rättsliga form och oavsett hur den finansieras. Ekonomisk verksamhet utgörs i sin tur av all verksamhet som består i att erbjuda varor eller tjänster på en viss marknad. Det gäller oavsett om verksamheten bedrivs med vinstsyfte eller inte. Huruvida en stödmottagare ska anses vara ett företag i den mening som avses i regelverket för de minimis-stöd avgörs från fall till fall.

Kommissionens regelverk för stöd av mindre betydelse gäller företag inom flertalet sektorer, se t.ex. artikel 1 i kommissionens förordning (EU) nr 1407/2013. Det är den verksamhet som bedrivs i företaget som är avgörande för bedömningen av vilken förordning om stöd av mindre betydelse som är tillämplig. Om ett företag bedriver verksamhet inom flera sektorer som omfattas av regelverket för de minimis-stöd, t.ex. inom såväl skogs- som jordbrukssektorn, kan stöd av mindre betydelse lämnas enligt kommissionens förordning (EU) nr 1407/2013 för skogssektorn. Det förutsätter dock att berörd medlemsstat på lämpligt sätt, t.ex. genom åtskillnad mellan verksamheterna eller uppdelning av kostnaderna, ser till att verksamheterna inom de sektorer som undantas från tillämpningsområdet för kommissionens förordning (EU) nr 1407/2013 inte omfattas av stöd av mindre betydelse som beviljats i enlighet med förordningen, se artikel 1.2 i kommissionens förordning (EU) nr 1407/2013.

4 Nedsättningen av arbetsgivaravgifterna för den först anställda utvidgas tillfälligt

4.1 Nedsättning av arbetsgivaravgifter för upp till två anställda införs

Promemorians förslag: Nedsättningen av arbetsgivaravgifterna för den först anställda utvidgas tillfälligt.

Nedsättningen ska gälla företag som inte har någon anställd och som anställer en eller två personer samt företag med en anställd och som anställer ytterligare en person.

Nedsättningen ska gälla för anställningar som påbörjas under perioden 1 juli 2021–31 december 2022.

Skälen för promemorians förslag: När bestämmelserna om nedsättning av arbetsgivaravgifterna för den först anställda infördes anförde regeringen som skäl för förslaget att det är förenat med vissa initiala kostnader att anställa en första person, t.ex. i form av nya administrativa rutiner och utbildning. Tillsammans med arbetsgivaravgifter på lönen kan det utgöra ett återhållande inslag i beslutet att anställa. Genom en nedsättning av arbetsgivaravgifterna minskar den initiala kostnaden att anställa och fler enmansföretag kan förväntas anställa (prop. 2016/17:1 Förslag till statens budget, finansplan m.m. avsnitt 6.6 s. 214).

Det finns nu skäl att tillfälligt förstärka denna möjlighet med hänsyn till det ekonomiska läge som spridningen av Covid-19 har gett upphov till, vilket har påverkat många företags möjligheter att anställa. En tillfällig utvidgning av nedsättningen av arbetsgivaravgifterna för den först anställda innebär en möjlighet att stötta livskraftiga företag, skapa jobb och stärka återstarten. Förslaget är därför en de av de stimulansåtgärder som syftar till att återstarta ekonomin efter pandemin och aviserades av regeringen i budgetpropositionen för 2021.

Bestämmelserna om nedsättningen av arbetsgivaravgifterna för den först anställda bör därför tillfälligt utvidgas. Utvidgningen bör omfatta företag som inte har någon anställd och som anställer en eller två personer samt till företag med en anställd och som anställer ytterligare en person. Nedsättningen bör vara tillfällig och gälla för anställningar som påbörjas under perioden 1 juli 2021–31 december 2022.

4.2 Vilka verksamhetsformer ska omfattas av den tillfälliga utvidgningen?

Promemorians förslag: Verksamhetsformer som omfattas av den tillfälliga utvidgningen benämns växa-företag. Med växa-företag avses enskilda näringsidkare som bedriver verksamhet utan anställda, aktiebolag som inte har någon anställd eller endast en anställd som också är delägare samt handelsbolag utan anställda och med högst två delägare. Med växa-företag avses även när dessa verksamhetsformer har högst en anställd.

Skälen för promemorians förslag: Bestämmelserna om nedsättning av arbetsgivaravgifterna för den först anställda omfattar i dag endast s.k. enmansföretag. Med ett enmansföretag avses verksamhetsformerna enskilda näringsidkare som bedriver verksamhet utan anställda, aktiebolag som inte har någon anställd eller endast en anställd som också är delägare och handelsbolag utan anställda och med högst två delägare.

Syftet med förslaget är att träffa företag som antingen inte har några anställda eller högst en anställd. Termen enmansföretag är därmed inte tillräcklig vid en utvidgning av nedsättningen av arbetsgivaravgifterna för den först anställda till att omfatta upp till två anställda. Det behöver därför införas en ny term för företag som ska träffas av utvidgningen. Den nya termen för dessa företag föreslås vara växa-företag.

Eftersom förslaget innebär en utvidgning av redan befintlig nedsättning av arbetsgivaravgifterna för den först anställda finns det skäl för att termen växa-företag ska utgå från den redan framtagna definitionen av ett enmansföretag. Ett växa-företag bör därför omfatta samma verksamhetsformer som i dag omfattas av ett enmansföretag. Det innebär att ett växa-företag är en enskild näringsidkare som bedriver verksamhet utan anställda, ett aktiebolag som inte har någon anställd eller endast en anställd som också är delägare och ett handelsbolag utan anställda och med högst två delägare. Härutöver bör definitionen av ett växa-företag även omfatta nämnda verksamhetsformer i de fall dessa har högst en anställd arbetstagare. Eftersom termen växa-företag följer definitionen av enmansföretag innebär det att enkla bolag, ideella och ekonomiska föreningar samt stiftelse inte är växa-företag.

Lagförslag

Förslaget föranleder 4 § i den nya lagen om särskild beräkning av vissa avgifter för arbetsgivare.

4.3 Verksamhetens omfattning

Promemorians förslag: Ett växa-företag ska anses bedriva verksamhet utan anställda, eller med högst en anställd, om avgiftspliktig ersättning inte har getts ut, eller har getts ut till högst en anställd, sedan den 10 september 2020, eller sedan verksamheten påbörjades, och fram till dess anställningen påbörjas.

Ett växa-företag ska även anses bedriva verksamhet med högst en anställd om företaget den 10 september 2020 inte hade några anställda för vilka ersättning getts ut men under perioden den 10 september 2020, eller sedan verksamheten påbörjades, fram till dess att anställningen påbörjas anställer en arbetstagare som därefter är fortsatt anställd vid tidpunkten för anställningen.

Vid bedömningen av om ett aktiebolag är ett växa-företag ska ersättning till endast en person som direkt eller indirekt äger andelar i aktiebolaget eller är närstående till en sådan person inte beaktas.

För att ett företag med verksamhet utomlands ska betraktas som ett växa-företag krävs att företaget inte har betalat ut ersättning till någon person eller har betalat ut ersättning till högst en person, med undantag för delägare eller närstående till delägare i aktiebolaget, på ett sådant sätt att företaget hade varit skyldigt att betala arbetsgivaravgifter eller särskild löneskatt i Sverige om ersättningen betalats ut för arbete i Sverige.

Vid bedömningen av om avgiftspliktig ersättning utges ska det bortses från ersättning som sammanlagt under nämnda period uppgår till högst 5 000 kronor till en och samma person

Skälen för promemorians förslag: Avsikten med den föreslagna utvidgningen av nedsättningen av arbetsgivaravgifterna för den först anställda är att under en begränsad period underlätta för företag som inte har någon anställd i dag att anställa en ny person eller två nya personer och för företag som redan har en anställd att anställa ytterligare en person. Företag som kan komma i fråga för utvidgningen benämns växa-företag.

För att i möjligaste mån underlätta tolkningen av vad som avses med ett växa-företag som bedriver verksamhet utan anställda eller med högst en anställd bör reglerna kopplas till en omständighet som är relativt enkel att konstatera. Ett någorlunda enkelt och effektivt sätt kan vara att använda sig av en kvalificeringsperiod i likhet med de befintliga reglerna om nedsättningen av arbetsgivaravgifterna för den först anställda. En sådan period bör ta sin början vid det datum som förslaget om utvidgning blev känt, dvs. den 10 september 2020.

Kvalificeringsperioden innebär att för att få nedsättningen av arbetsgivaravgifterna ska växa-företaget, från och med den 10 september 2020 fram till dess att en nedsättningsberättigad anställning påbörjas, inte haft några arbetstagare eller haft högst en arbetstagare. För verksamheter som startas mellan den 10 september 2020 och anställningen bör motsvarande kvalifikationsgrund gälla från den dagen då verksamheten startades.

Det krävs alltså att ett företag under hela kvalificeringsperioden uppfyller villkoren för att vara ett växa-företag. Ett företag kan under kvalificeringsperioden inte säga upp en redan anställd person i syfte att anställa en eller två nya personer och få en nedsättning av arbetsgivaravgifterna för dessa. I förhållande till en andra arbetstagare uppfyller ett företag som t.ex. har en arbetstagare redan sedan innan kvalificeringsperioden började inte kvalificeringskravet för att anses som ett växa-företag om arbetstagaren slutar sin anställning innan företaget anställer ytterligare en arbetstagare. För det företag som däremot redan i dag har en anställd person och behåller denna under hela kvalificeringsperioden innebär förslaget att det inte uppställs något krav när bakåt i tiden denna anställning gjordes. Det spelar heller ingen roll om arbetsgivare erhöll nedsättning enligt de befintliga reglerna för den först anställda personen. Kvalificeringsperioden innebär också, i likhet med gällande regler, att i de fall en anställd självmant säger upp sig så kan inte företaget anställa en ny person och få en nedsättning av arbetsgivaravgifterna eftersom det inte varit ett växa-företag under hela kvalificeringsperioden. Om ett företag har beviljats nedsättning för en andra anställd påverkas inte rätten till detta stöd av att den först anställda slutar sin anställning. Ett företag som exempelvis har en anställd sedan tidigare och anställer en ny person den 1 juli 2021 har således rätt till fortsatt stöd för den andra anställda även om den först anställda slutar sin anställning t.ex. den 1 augusti 2021.

För att främja nyttjandet av nedsättningen av arbetsgivaravgifterna och återstarten av ekonomin efter pandemin bör inte anställningar som görs under själva kvalificeringsperioden diskvalificera en arbetsgivare från att göra en ytterligare anställning av en andra person under den period den tillfälliga lagen är i kraft. Det bör gälla oavsett om företaget får nedsättningen av arbetsgivaravgifterna för den först anställda enligt dagens regler för den person som anställs under kvalificeringsperioden. Det bör dock uppställas ett krav på att den första personen som anställs under kvalificeringsperioden är kvar när den andra anställningen görs. Det innebär att om ett företag under kvalificeringsperioden, t.ex. den 1 april 2021, anställer en person och denna person sedan är kvar till dess att en andra person anställs, t.ex. den 1 juli 2021, ska företaget kunna beviljas en nedsättning av arbetsgivaravgifterna för den andra anställda. Om ett företag anställer sin första arbetstagare t.ex. den 1 januari 2022 löper kvalificeringsperioden från den 10 september 2020 till denna dag. Om denna första arbetstagare fortfarande är anställd när en andra arbetstagare anställs t.ex. den 1 juli 2022 uppfyller företaget villkoren för ett växa-företag. Om den först anställda arbetstagaren har slutat innan den 1 juli 2022 kan företaget inte få en nedsättning av arbetsgivaravgifterna för den andra anställda arbetstagaren eftersom företaget vid tidpunkten för anställningen inte är ett växa-företag.

När det gäller en företagare som bedriver verksamhet i ett aktiebolag tar denne normalt ut sin ersättning för arbetet i form av lön. Förslaget om nedsättning av arbetsgivaravgifter bör vara tillämpligt även om bolaget redan har en anställd under förutsättning att denne är företagaren själv eller en närstående till företagaren. Det innebär alltså att vid bedömningen av om ett aktiebolag är ett växa-företag ska ersättning till endast en person som direkt eller indirekt äger andelar i aktiebolaget eller är närstående till en sådan person inte beaktas.

Bedömningen av huruvida företaget haft någon person anställd bör göras utifrån om företaget gett ut avgiftspliktig ersättning eller inte. Lagstiftningen om arbetsgivaravgifter och särskild löneskatt kopplar inte skyldigheten att betala sådana avgifter och skatter till en anställning utan till utgivandet av avgiftspliktig ersättning. Det är därför inte möjligt att fånga upp ersättning som endast avser anställda personer och skilja ut denna från andra avgiftspliktiga ersättningar som t.ex. ges ut inom ramen för ett uppdragsförhållande. Trots det torde det av förenklings-skäl vara lämpligast att frågan om en person är eller har varit anställd i verksamheten avgörs utifrån att avgiftspliktig ersättning enligt socialavgiftslagen (2000:980) eller lagen (1990:659) om särskild löneskatt på vissa förvärvsinkomster getts ut. Om avgiftsskyldighet föreligger eller förelåg antas således en person ha varit anställd. Vid bedömningen av om en anställning förelegat bör dock bortses från ersättning som getts ut under kvalificeringsperioden till en och samma person under förutsättning att den sammanlagda ersättningen inte överstiger 5 000 kronor.

Eftersom utländska arbetsgivare normalt inte är skyldiga att betala arbetsgivaravgifter i Sverige för sina arbetstagare blir ett sådant företag automatiskt att betrakta som växa-företag om det anställer en person som är socialförsäkrad i Sverige. Med hänsyn härtill bör ett företag med verksamhet utomlands endast betraktas som ett växa-företag om företaget inte har gett ut ersättning till någon person eller högst en person på ett sådant sätt att företaget hade varit skyldigt att betala arbetsgivaravgift eller särskild löneskatt i Sverige om ersättningen utbetalats för arbete i Sverige.

Lagförslag

Förslaget föranleder 3 § och 4 § tredje och fjärde styckena i den nya lagen om särskild beräkning av vissa avgifter för arbetsgivare.

4.4 Sänkta arbetsgivaravgifter när ett växa-företag anställer

Promemorians förslag: Ett växa-företag betalar endast ålderspensionsavgift under längst 24 kalendermånader i följd på den ersättning som utges till den första och andra anställda.

Nedsättningen ska gälla för anställningar som påbörjas under perioden 1 juli 2021–31 december 2022.

Skälen för promemorians förslag: De i dag gällande bestämmelserna om nedsättning av arbetsgivaravgifterna för den först anställda innebär att ett enmansföretag bara ska betala ålderspensionsavgiften om 10,21 procent på ersättningen till den anställde under de 24 första månaderna. Övriga arbetsgivaravgifter, allmän löneavgift och särskild löneskatt ska alltså inte betalas. Samma förutsättningar bör gälla för anställda i ett växa-företag. Nedsättningen bör gälla för anställningar som påbörjas under perioden 1 juli 2021–31 december 2022. Förslaget innebär således att för anställningar som påbörjas under nämnda period ska endast ålderspensionsavgiften betalas på ersättningar till den första och andra anställda i ett växa-företag.

Lagförslag

Förslaget föranleder 3 § tredje stycket och 5 § i den nya lagen om särskild beräkning av vissa avgifter för arbetsgivare.

4.5 Krav på anställningen

Promemorians förslag: För ett växa-företag gäller som villkor för nedsättning av arbetsgivaravgifter, allmän löneavgift och särskild löneskatt att det är fråga om en anställning som avser minst 3 månader i följd och som omfattar minst 20 timmars arbete per vecka samt att nedsättningen görs på den del av lönesumman för den anställde som inte överstiger 25 000 kronor per månad. På den lönesumma som överstiger detta belopp ska ingen nedsättning göras.

En anställning ska inte ge rätt till nedsättning om den anställde är delägare eller företagsledare i det anställande företaget eller närstående till en sådan person. En nedsättning ska inte heller ges om anställningen avser en person som sedan den 10 september 2020 varit anställd i annan verksamhet som bedrivs eller har bedrivits direkt eller indirekt av samma arbetsgivare eller någon denne närstående.

Nedsättningen ska inte heller ges om arbetsgivaren redan har fått nedsättning i en annan verksamhet.

Skälen för promemorias förslag: Enligt de befintliga bestämmelserna om nedsättning av arbetsgivaravgifterna för den först anställda gäller som villkor för nedsättningen av arbetsgivaravgifter, allmän löneavgift och särskild löneskatt att anställningen ska omfatta minst 3 månader och en arbetstid på minst 20 timmar per vecka. Vidare gäller nedsättningen av arbetsgivaravgifterna endast till den del ersättningen inte överstiger 25 000 kronor per månad. Samma krav bör även gälla för växa-företag enligt den tillfälliga utvidgningen.

Syftet att öka sysselsättningen skulle motverkas om nedsättning beviljas för arbeten som redan utförts av anställda. En sådan situation kan vara när personer som redan är anställda i en näringsverksamhet flyttas över till en annan verksamhet som bedrivs av samma företagare eller av någon denne närstående. Nedsättning bör därför inte beviljas för sådana anställningar.

För att undvika situationer där en verksamhet läggs ned och en ny startas upp i syfte att på nytt komma i åtnjutande av nedsatta arbetsgivaravgifter, allmän löneavgift och särskild löneskatt, bör en nedsättning inte heller ges om arbetsgivare redan har utgett ersättning som blivit föremål för sådan nedsättning i en annan näringsverksamhet. Nedsättning bör därför inte, på samma sätt som i dagens bestämmelser, beviljas för ersättning som betalas ut till en delägare eller en företagsledare i det anställande företag och inte heller för ersättning till närstående till sådana personer. Uttrycket närstående definieras i 2 kap. 22 § inkomstskattelagen (1999:1229).

Lagförslag

Förslaget föranleder 5 § andra stycket samt 6 och 7 §§ i den nya lagen om särskild beräkning av vissa avgifter för arbetsgivare.

4.6 Företag i intressegemenskap

Promemorians förslag: Företag i intressegemenskap ska, på samma sätt som i dag, ses som en enda arbetsgivare. Med företag i intressegemenskap avses två företag som står under i huvudsak gemensam ledning.

Skälen för promemorians förslag: De föreslagna reglerna ger upphov till relativt betydande kostnadsminskningar för den som kan få nedsättningen. Det kan därför finnas ett intresse av att försöka fördela befintliga anställningar på flera företag som kan kvalificera sig som växa-företag eller att fördela ett behov av fler anställda på flera nybildade, eller existerande, växa-företag. Sådana förfaranden ligger utanför förslagetets syfte.

Nedsättningen bör därför, på samma sätt som i dagens bestämmelser om nedsättning av arbetsgivaravgifterna för den först anställda, avgränsas så att företag i intressegemenskap inte kan tillämpa reglerna. Med företag i intressegemenskap avses två företag som står under i huvudsak gemensam ledning. I annat fall skulle verksamheter som inte är typiska växa-företag kunna dra nytta av nedsättningen, t.ex. genom att omstrukturera verksamheten eller att anställa personer i redan existerande dotterbolag utan anställda. Det behövs därför regler som i vissa fall behandlar verksamheter som har intressegemenskap som en arbetsgivare när det gäller möjligheterna till nedsättning.

Lagförslag

Förslaget föranleder 8 § i den nya lagen om särskild beräkning av vissa avgifter för arbetsgivare.

4.7 Stöd av mindre betydelse

Promemorians förslag: Nedsättning av arbetsgivaravgifter, allmän löneavgift och särskild löneskatt när ett växa-företag anställer en person får bara göras om nedsättningen uppfyller villkoren för att anses vara stöd av mindre betydelse.

För den som utger ersättning och bedriver verksamhet inom både jordbrukssektorn och inom en annan sektor tillämpas de villkor som gäller för stöd inom jordbrukssektorn. För den som utger ersättning och bedriver verksamhet inom fiskeri- och vattenbrukssektorn och inom en annan sektor som inte är jordbrukssektorn tillämpas de villkor som gäller för fiskeri- och vattenbrukssektorn.

Skälen för promemorians förslag: Den föreslagna nedsättningen av arbetsgivaravgifter, allmän löneavgift och särskild löneskatt när ett växa-företag anställer en person lämnas som ett stöd av mindre betydelse. Det innebär att nedsättning bara får göras, på samma sätt som i dag gäller för enmansföretag enligt de befintliga bestämmelserna om nedsättning av arbetsgivaravgifterna för den först anställda, om villkoren i kommissionens regelverk för stöd av mindre betydelse är uppfyllda.

Den individuella beloppsmässiga begränsning som gäller för sådana stöd är 200 000 euro per företag under en period om tre beskattningsår. För företag inom jordbruks- eller fiskerisektorn gäller andra tillåtna stödnivåer (20 000 euro för jordbrukssektorn och 30 000 euro för fiskeri- och vattenbrukssektorn). Den högsta sammanlagda nedsättningen av arbetsgivaravgifterna för ett företag som anställer två personer under 24 månader uppgår till 254 000 kronor. Det innebär att den beloppsmässiga begränsningen för jordbrukssektorn överskrider och att denna sektor därför inte kommer att kunna dra nytta av den tillfälliga utvidgningen fullt ut.

Med hänsyn till befintliga ekonomiska bidrag som lämnas som stöd av mindre betydelse inom jordbruks- och fiskerisektorerna i Sverige bedöms nedsättningen rymmas inom de nationella taken för jordbruks- och fiskerisektorerna.

Det åligger stödgivande myndigheter att med ledning av uppgifter från stödmottagande företag kontrollera att det högsta beloppet för stöd av mindre betydelse inte överskrider. Ett företag ska således innan ett stöd av mindre betydelse beviljas lämna uppgift om andra stöd av mindre betydelse som det fått under de senaste tre åren. I förslaget förutsätts därför att den avgiftsskyldige lämnar sådana uppgifter för att Skatteverket ska kunna avgöra om nedsättning kan ges.

För företag som bedriver verksamhet inom flera sektorer, t.ex. inom såväl jordbruks- som skogssektorn, uppkommer frågan om vilka villkor i kommissionens regelverk för stöd av mindre betydelse som ska tillämpas. Det gäller i första hand frågan om vilka individuella tak som ska tillämpas. För att inte riskera att de individuella taken överskrider men också för att underlätta bedömningen ska den som utger ersättning och bedriver verksamhet inom både jordbrukssektorn och annan sektor tillämpa villkoren för jordbrukssektorn. För den som bedriver verksamhet inom fiskeri- och vattenbrukssektorn och annan sektor än jordbrukssektorn ska bedömningen göras utifrån villkoren för fiskeri- och vattenbrukssektorn. För det fall att verksamheten bedrivs inom både jordbrukssektorn och fiskeri- och vattenbrukssektorn ska bedömningen göras utifrån villkoren som gäller för jordbrukssektorn

Lagförslag

Förslaget föranleder 10 och 11 §§ i den nya lagen om särskild beräkning av vissa avgifter för arbetsgivare.

4.8 Förfarandet

Promemorians förslag: Vid särskild beräkning av arbetsgivaravgifter, allmän löneavgift och särskild löneskatt enligt lagen om särskild beräkning av vissa avgifter för arbetsgivare ska den som utger ersättningen lämna uppgift om annat stöd av mindre betydelse som beviljats samt de övriga uppgifter som Skatteverket behöver för att kunna bedöma om särskild beräkning får göras.

Skälen för promemorians förslag: För att Skatteverket ska kunna uppfylla de krav på kontroll som ställs enligt kommissionens regelverk för stöd av mindre betydelse behöver myndigheten information från den som utger ersättningen. Det berörda företaget är enligt kommissionens regler bl.a. skyldigt att lämna en skriftlig redogörelse eller en redogörelse i elektronisk form för allt annat stöd av mindre betydelse som företaget fått under de två förevarande beskattningsåren och under det innevarande beskattningsåret. Denna information är nödvändig för att Skatteverket ska kunna kontrollera att stödnivåerna inte överskrids. En skyldighet för den som begär nedsättning att lämna uppgift om annat stöd av mindre betydelse som har beviljats under det aktuella beskattningsåret och de två föregående beskattningsåren infördes därför som en ny paragraf 26 kap. 19 a §, nuvarande 26 kap. 19 f §, i skatteförfarandelagen (2011:1244) i samband med att bestämmelserna om nedsättning av arbetsgivaravgifterna för den först anställda för enskilda näringsidkare infördes den 1 januari 2017. Denna skyldighet kommer även att gälla för de växa-företag som kommer att omfattas av lag om särskild beräkning av vissa avgifter för arbetsgivare.

Enligt bestämmelserna ska uppgift lämnas om annat stöd som har beviljats växa-företaget. Även de övriga uppgifter som anses nödvändiga för att Skatteverket ska kunna bedöma om rätt till nedsättning föreligger ska lämnas. Det kan exempelvis handla om uppgifter som behövs för att Skatteverket ska kunna bedöma att villkoren enligt kommissionens regelverk för stöd av mindre betydelse är uppfyllda. Som exempel på uppgifter som kan vara nödvändiga är uppgifter om stöd som har beviljats andra företag som den uppgiftsskyldige står i intressegemenskap med. Som angetts i avsnitt 4.7 så gäller de maximala stödnivåerna enligt kommissionens regelverk för stöd av mindre betydelse per företag. Med ett företag avses i detta sammanhang inte endast det enskilda företaget. Ett företag kan omfatta även andra företag och enskilda näringsidkare som står i intressegemenskap med den uppgiftsskyldige på ett sådant sätt att de bör ses som ett enda företag med avseende på stöd av mindre betydelse. Det kan exempelvis vara företag som ingår i en och samma koncern eller företag som en enskild näringsidkare själv driver i de fall då en person driver flera verksamheter eller företag där han eller hon är delägare. För att undvika att återbetalningsskyldighet uppkommer bör den uppgiftsskyldige i ett sådant fall även lämna uppgift om andra företag som den uppgiftsskyldige står i intressegemenskap med.

Lagförslag

Förslaget föranleder ändring i 26 kap. 19 f § skatteförfarandelagen.

4.9 Stödområde A

Promemorians förslag: Ersättning som utgör underlag för den föreslagna nedsättningen får inte också ingå i underlag för särskilt avdrag i stödområde A.

Skälen för promemorians förslag: Arbetsgivare som är verksamma i stödområde A enligt lagen (2001:1170) om särskilda avdrag i vissa fall vid avgiftsberäkningen enligt lagen (1994:1920) om allmän löneavgift och socialavgiftslagen (2000:980) får göra ett särskilt avdrag med 10 procent av avgiftsunderlaget vid beräkningen av arbetsgivaravgifterna och den allmänna löneavgiften. Om den föreslagna nedsättningen skulle tillåtas löpa parallellt med nämnda avdrag skulle det innebära att avgifterna till ålderspensionssystemet inte skulle bli inbetalda fullt ut. Eftersom en sådan lösning skulle bryta mot finansieringsprinciperna för ålderspensionssystemet bör underlaget för nedsättningen inte samtidigt kunna utgöra underlag för särskilt avdrag i stödområde A. Detta gäller redan enligt dagens bestämmelser för nedsättning av arbetsgivaravgifterna för enmansföretag.

Lagförslag

Förslaget föranleder 9 § i den nya lagen om särskild beräkning av vissa avgifter för arbetsgivare.

4.10 Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

Promemorians förslag: Den nya lagen om särskild beräkning av vissa avgifter för arbetsgivare och ändringen i skatteförfarandelagen träder i kraft den 1 juli 2021.

De nya bestämmelserna i lagen om särskild beräkning av vissa avgifter för arbetsgivare tillämpas endast på ersättning som utges från och med den 1 juli 2021. Lagen upphör att gälla vid utgången av december 2022. Den upphävda lagen gäller dock fortfarande för ersättning för anställningar som har påbörjats under perioden 1 juli 2021–31 december 2022.

Promemorians förslag: Den nya lagen om särskild beräkning av vissa avgifter för arbetsgivare och ändringen i skatteförfarandelagen ska träda i kraft så snart som möjligt. Bestämmelserna föreslås därför träda i kraft den 1 juli 2021.

Som angetts i avsnitt 4.1 ska lagen om särskild beräkning av vissa avgifter för arbetsgivare vara tillfällig. I förhållande till bestämmelserna i lagen (2016:1053) om särskild beräkning av vissa avgifter för enmansföretag har den nu föreslagna tillfälliga lagen företräde under den tid den är i kraft och för de anställningar som påbörjas under perioden 1 juli 2021–31 december 2022. Det innebär att om en arbetsgivare anställer en person den 1 juli 2021 ska den tillfälliga lagen med dess villkor tillämpas före den befintliga lagen som ger rätt till nedsättning av arbetsgivaravgifterna för den först anställda.

Vid beräkning av arbetsgivaravgifter, allmän löneavgift och särskild löneskatt ska lagen om särskild beräkning av vissa avgifter för arbetsgivare tillämpas på ersättning som utges från och med den 1 juli 2021. Den särskilda beräkningen enligt lagen ska däremot endast göras på anställningar som påbörjats under perioden 1 juli 2021–31 december 2022. Lagen ska upphöra att gälla vid utgången av december 2022. Den

upphävda lagen ska dock fortfarande tillämpas på ersättning för anställningar som har påbörjats under nämnda period.

5 Konsekvensanalys

I detta avsnitt redogörs för förslagets effekter i den omfattning som bedöms lämpligt i det aktuella lagstiftningsärendet och med beaktande av förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning.

De offentligfinansiella effekterna till följd av ändrade skatte- och avgiftsregler beräknas i enlighet med Finansdepartementets beräkningskonventioner. Beräkningarna görs i ikraftträdandeårets priser och volymer och utgår vanligtvis från att beteendet hos individer och företag inte ändras till följd av förändringarna i skattereglerna. Antagandet om oförändrat beteende ger en god uppskattning av åtgärdernas effekt på kort och medellång sikt. På längre sikt, och för att analysera andra konsekvenser än de offentligfinansiella effekterna, kan ett mer dynamiskt synsätt behöva användas, där skattebaser tillåts påverkas av regeländringen.

Syfte och alternativa lösningar

Syftet med förslaget att tillfälligt utvidga bestämmelserna om nedsättningen av arbetsgivaravgifterna för den först anställda är att minska kostnaderna för företag som inte har någon anställd och som anställer en eller två personer och för företag med en anställd och som anställer ytterligare en person. Förslaget är en del av de stimulansåtgärder som syftar till att återstarta ekonomin efter pandemin. När kostnaderna minskar i berörda företag förväntas det leda till att fler anställs. I och med att nedsättningen är tidsbegränsad kan det också leda till att berörda företag tidigarelägger nyrekryteringar för att därigenom kunna dra fördel av nedsättningen. Förslaget kan därmed påskynda återhämtningen av sysselsättningen och bidra till en snabbare minskning av arbetslösheten.

Det är naturligt att fortsätta satsningen på små företag som anställer sina första personer inom ramen för ett existerande regelverk. Det ökar transparensen och förenklar administrationen för företagen. Alternativa utformningar av förslaget har därför inte ansetts relevanta. Om förslaget inte genomförs uteblir de förväntade effekterna på sysselsättningen och arbetslösheten.

Den nuvarande nedsättningen av arbetsgivaravgifterna för den först anställda redovisas som en skatteutgift i regeringens skrivelse Redovisning av skatteutgifter 2020 (skr. 2019/20:98). Förslaget i denna promemoria innebär att denna skatteutgift ökar i omfattning när de nya reglerna trätt i kraft.

Den nya lagen föreslås träda ikraft den 1 juli 2021. Det rådande ekonomiska läge som spridningen av Covid-19 har gett upphov till har påverkat många företags möjligheter att anställa. Den tillfälliga utvidgningen av nedsättningen av arbetsgivaravgifterna för upp till två anställda bör därför träda i kraft så snart som möjligt. Utöver denna

bedömning anser Finansdepartementet inte att det behövs tas särskilda hänsyn vad gäller tidpunkten för ikraftträdande eller vad gäller speciella informationsinsatser.

Offentligfinansiella effekter

Förslaget i denna promemoria är att tillfälligt utvidga nedsättningen av arbetsgivaravgifterna för den först anställda. Den tillfälliga nedsättningen ska gälla företag som inte har någon anställd och som anställer en eller två personer samt företag med en anställd som anställer ytterligare en person. Förslaget bedöms leda till att ytterligare 6 000 företag kan få nedsatta arbetsgivaravgifter varje månad jämfört med i dag. Bedömningen bygger på statistik från Skatteverket över hur den nuvarande nedsättningen används samt på statistik från SCB över hur många företag som varje år går från att ha noll till två respektive en till två anställda.

Den offentligfinansiella bruttoeffekten 2021 bedöms uppgå till -30 miljoner kronor och den offentligfinansiella nettoeffekten samma år till -20 miljoner kronor, se tabell 1. År 2022 och 2023 bedöms nettoeffekten uppgå till -140 respektive -180 miljoner kronor. Beräkningen bygger på bedömningen av hur många fler företag som kan komma att få nedsatta arbetsgivaravgifter samt att den genomsnittliga nedsättningen per företag och månad 2019 uppgick till 4 300 kronor, enligt statistik från Skatteverket. Alla företag förväntas inte att anställa ytterligare personer med en gång när de nya reglerna är på plats. Därför blir den offentligfinansiella effekten av förslagen mindre initialt och ökar över tid.

Den varaktiga effekten av en tillfällig åtgärd utgörs av förändringen i statens räntekostnader för den tillfälliga ökningen av statens lånebehov som uppstår. Till följd av dagens låga räntor bedöms den varaktiga effekten av förslaget vara försumbar.

Tabell 1 **Offentligfinansiella effekter**

Miljarder kronor

	Effekt från	Brutto-	Periodiserad nettoeffekt			Varaktig effekt
		effekt	2021	2022	2023	
Tillfällig nedsättning av arbetsgivaravgifter för upp till två anställda	2021-07-01	-0,03	-0,02	-0,14	-0,18	0,00

Permanent förändringar av arbetsgivaravgifterna antas vanligtvis leda till indirekta effekter för de offentliga finanserna till följd av övervältring på löner, priser och vinster. Eftersom den föreslagna utvidgningen är tillfällig antas dock ingen övervältring på löner och priser ske, utan de nedsatta arbetsgivaravgifterna förväntas enbart resultera i ökade vinster i företagssektorn. Skillnaden mellan den offentligfinansiella brutto- och nettoeffekten utgörs därmed av högre skatteintäkter från företagets vinster.

Effekter för företagen

Förslaget innebär en tillfällig utvidgning av nedsättningen av arbetsgivaravgifterna för den först anställda. Ett företag som inte har någon anställd och som anställer en eller två personer samt företag med en anställd som anställer ytterligare en person ska endast betala ålderspensionsavgiften om 10,21 procent på den ersättning som ges ut till denne under längst 24 månader. Det utvidgade stödet gäller för anställningar som sker under perioden 1 juli 2021–31 december 2022.

Statistik från Skatteverket visar att ca 10 500 företag fick nedsatta arbetsgivaravgifter för den först anställda någon gång under 2019. Varje månad var det i genomsnitt ca 4 600 företag som fick nedsättningen. Av dessa var 65 procent aktieföretag, 30 procent enskilda näringsidkare, 3 procent handelsbolag och 1 procent hade annan juridisk form.

Av samtliga företag som fick nedsättningen 2019 var 12 procent verksamma inom specialiserad bygg- och anläggningsverksamhet. Därefter kom restaurang-, catering- och barverksamhet (8 procent) samt detaljhandeln och landtransportbranschen (7 procent vardera). Branschindelningen avser indelning enligt Svensk näringsgrensindelning (SNI) på femsiffernivå.

Företagen som fick nedsättningen är spridda över hela landet. Flest företag finns i folkrika län som Stockholms, Västra Götalands och Skåne län. I Västernorrlands och Blekinge län finns relativt många företag som fått nedsättningen i förhållande till länens folkmängd.

De flesta företag som under 2019 fick nedsatta arbetsgivaravgifter för den först anställda hade relativt låg omsättning: ca 50 procent av företagen hade en omsättning under 1 miljon kronor och ca 30 procent hade en omsättning under 500 000 kronor. Den tillfälliga utvidgning av nedsättningen som föreslås i denna promemoria riktar sig även den i praktiken till små företag. Reglerna är därmed speciellt utformade för små företag.

Bedömningen är att ytterligare ca 6 000 företag kan komma att få nedsatta arbetsgivaravgifter till följd av den tillfälliga utvidgning som föreslås i denna promemoria. Det är skäligt att anta att företagens egenskaper i termer av bolagsform, branschtillhörighet, storlek och regional fördelning är likartade som för de företag som fått nedsättningen under 2019.

Förslaget att tillfälligt utvidga nedsättningen av arbetsgivaravgifter för den först anställda innebär att företag som anställer en andra person gynnas i förhållande till företag som redan har två anställda. För företag med liknande storlek påverkar detta konkurrensförhållandena negativt. Större företag har normalt sett lättare att hantera de risker som är förknippade med att anställa och förslaget kan därför förbättra konkurrensen mellan små och stora företag. Alla branscher omfattas av regelverket. Som framgår i avsnitt 4.7 överskrider den beloppsmässiga begränsningen för jordbrukssektorn om ett företag får nedsättning för två anställda under 24 månader och denna sektor kommer därför inte att kunna dra nytta av den tillfälliga utvidgningen fullt ut. Trots detta bedöms påverkan på konkurrensförhållandena mellan branscher vara marginell. Med reglernas utformning spelar det inte heller någon roll om företagen bedrivs som aktieföretag, handelsbolag eller som enskild näringsverksamhet. Förslagets

påverkan på konkurrensförhållandena i allmänhet bedöms sammantaget vara begränsad.

Att anställa en person är förknippat med administrativa kostnader. Dessa utgörs både av initiala kostnader i form av nya administrativa rutiner och löpande kostnader när rutinerna utförs. Ansökan om nedsättning av arbetsgivaravgifterna för den först anställda sker via en extra ruta på arbetsgivardeklarationen. Vissa företag behöver också lämna in uppgifter till Skatteverket med anledning av att nedsättningen har utformats för att uppfylla kommissionens regelverk för stöd av mindre betydelse. Kostnaden för att lämna uppgifter till Skatteverket i arbetsgivardeklarationen uppskattas till ca 20 kronor per uppgift, berört företag och månad. Beräkningen baseras på att det tar ca fem minuter att fylla i en uppgift på arbetsgivardeklarationen och att arbetet utförs av en person med 31 000 kronor i månadslön (avser en ekonomiassistent i privat sektor 2020). Förslaget innebär att den administrativa kostnaden för företagen sammanlagt beräknas öka med ca 1,9 miljoner kronor per år. Beräkningen bygger på att 30 procent av företagen som får nedsättningen varje månad anställer två personer och därmed behöver fylla i två uppgifter i arbetsgivardeklarationen.

Bedömningen av den administrativa kostnaden är gjord på en aggregerad nivå och syftar till att beskriva kostnaderna i genomsnitt mellan företag och över tid. För vissa företag är kostnaderna högre och för andra lägre. Kostnaderna kan också vara något högre initialt, men sjunka över tiden. Redan i dag är arbetsgivaravgifterna nedsatta för enmansföretag som anställer en första person och Skatteverket och andra myndigheter informerar därför redan nu löpande om detta. Därtill borde information om reglerna ingå i ekonomisk rådgivning till företag och vara inkluderad i deras lönesystem. Detta bidrar till att hålla nere de administrativa kostnaderna. Den uppskattning av de administrativa kostnaderna för förslaget som görs här är i enlighet med Tillväxtverkets rekommendation.¹

För företag vars först anställda är en person som uppfyller villkoren för vissa arbetsmarknadsstöd kan nedsättningen av arbetsgivaravgifterna för den först anställda påverka den totala subventionen för denne eftersom arbetsmarknadsstöd delvis eller helt baseras på faktiskt betalda arbetsgivaravgifter.

Förslaget bedöms inte medföra andra kostnader för företagen, leda till behov av förändringar i företagets verksamhet eller påverka företagen i andra avseenden.

Effekter för sysselsättning

Förslaget om att tillfälligt utvidga nedsättningen av arbetsgivaravgifterna för den först anställda innebär att ett företag som uppfyller villkoren inom ramen för regelverket och som anställer en andra person under perioden 1 juli 2021–31 december 2022 får lägre kostnader. Nedsättningen gäller i som längst 24 månader. De lägre lönekostnaderna förväntas leda till en ökad efterfrågan på arbetskraft bland dessa företag. Det kan i sin tur på

¹ Tillväxtverket, Ekonomiska effekter av nya regler – Så beräknar du företagets kostnader.

kort sikt leda till ökad sysselsättning och fler antal arbetade timmar i ekonomin.

Det är svårt att bedöma både i vilken utsträckning företagens benägenhet att anställa ökar och storleken på sysselsättningseffekten. Utvärderingar av vissa tidigare nedsättningar av socialavgifterna i Sverige visar generellt sett på begränsade sysselsättningseffekter i förhållande till kostnaden. De tidigare nedsättningarna skiljer sig dock i flera aspekter från utformningen av den här nedsättningen. Den viktigaste skillnaden är att nedsättningen för den först anställda endast gäller vid nyanställning och därför bör ses som ett s.k. marginellt sysselsättningsstöd. Det finns visst stöd för att sådana stöd kan vara ett kostnadseffektivt sätt att öka sysselsättningen, framför allt om de är tillfälliga och begränsas till lågkonjunkturer.² Vidare förväntas den tillfälliga utvidgningen av nedsättningen av arbetsgivaravgifterna inte övervältras på lönerna, vilket gör att lönekostnaden för företagen minskar och efterfrågan på arbetskraft ökar i högre utsträckning än vid en generell sänkning av socialavgifterna där sänkningen i slutänden helt antas övervältras på lönerna. Nedsättningen har ett tak på 25 000 kronor i månaden, vilket innebär att den, procentuellt sett, i större utsträckning riktas mot lägre lönenivåer, vilket även det kan antas vara positivt i ett sysselsättningsperspektiv. I den mån den som anställs till följd av nedsättningen har en svag anknytning till arbetsmarknaden och anställningen bidrar till att personen får en starkare anknytning till arbetsmarknaden och högre chans till fortsatt sysselsättning, bidrar även det till varaktiga sysselsättningseffekter. I och med att nedsättningen är tidsbegränsad kan det leda till att företag som är aktuella för stödet tidigarelägger nyrekryteringar för att därigenom kunna dra fördel av nedsättningen. På så sätt förväntas en tillfällig åtgärd mer effektivt stimulera ekonomin under perioden med nedsättningen jämfört med en permanent nedsättning. Förslaget kan därmed påskynda återhämtningen av sysselsättningen och bidra till en snabbare minskning av arbetslösheten.

I och med att åtgärden är tillfällig är det framför allt en stabiliseringspolitisk åtgärd utan tydliga förväntade effekter på den långsiktiga sysselsättningsnivån i ekonomin som helhet. På kort sikt bedöms förslaget ha en positiv effekt på sysselsättningen.

Effekter för enskilda och för inkomstfördelningen

Den kostnadsminskning för företagen som förslaget ger upphov till förväntas inte övervältras på löner och priser utan resultera i ökade vinster i företagssektorn. Det innebär att de individer som gynnas av förslaget är ägare av de företag som anställer personer i enlighet med regelverket. Även de som får en anställning till följd av förslaget kan gynnas ekonomiskt, i synnerhet om de i frånvaro av åtgärden skulle sakna sysselsättning.

² Se t.ex. Cahuc, P., Carcillo, S. och Le Barbanchon, T. (2018). The Effectiveness of Hiring Credits. *The Review of Economic Studies*, 86(29), och Couch, K. A., Besharoc, D. J. och Neumrak, D. (2013). Spurring Job Creation in Response to Severe Recessions: Reconsidering Hiring Credits. *Journal of Policy Analysis and Management*, 32(1).

Utifrån tillgänglig statistik är det inte möjligt att studera vilka enmansföretagare som erhållit nedsatta arbetsgivaravgifter för den först anställda under den tid som nedsättningen har funnits. Däremot kan den genomsnittliga ekonomiska standarden bland samtliga enskilda näringsidkare utan anställda uppskattas till 370 000 kronor 2021, i mikro-simuleringsmodellen Fasit. För samtliga ägare av handelsbolag respektive fåmansbolag uppskattas den genomsnittliga ekonomiska standarden till 390 000 kronor respektive 580 000 kronor. Detta kan jämföras med den genomsnittliga ekonomiska standarden i befolkningen, som beräknas uppgå till 320 000 kronor 2022. I den mån den genomsnittliga ekonomiska standarden i dessa tre grupper av företagsägare är representativ bland dem som berörs av förslaget kan förslaget således förväntas bidra till ökade ekonomiska skillnader. Effekterna bedöms dock vara marginella.

Om de som får en anställning till följd av förslaget annars skulle saknat sysselsättning eller varit sysselsatta med lägre lön bidrar förslaget till minskade ekonomiska skillnader. Det är inte möjligt att ta fram uppgifter om vilka som under 2017–2019 anställts till följd av nedsättningen av arbetsgivaravgifterna för den först anställda. Underlag saknas därför för en närmare bedömning av förslagets ekonomiska fördelningsaspekter i detta avseende.

Effekter för jämställdheten

Bland enmansföretagare är män överrepresenterade i förhållande till antalet sysselsatta totalt. Omkring 65 procent av de enskilda näringsidkarna utan anställda, 65 procent av ägarna till handelsbolag och 73 procent av ägarna till fåmansbolag är män. Det indikerar att män kan komma att gynnas ekonomiskt av förslaget i högre utsträckning än kvinnor och att den ekonomiska jämställdheten mellan kvinnor och män minskar. Eftersom det inte finns statistik över vilka som hittills anställts av enmansföretag till följd av nedsättningen av arbetsgivaravgifterna för den först anställda går det inte att få någon vägledning kring om främst män eller kvinnor kan förväntas bli anställda som en följd av förslaget. Sannolikt får dock inte förslaget i denna del några betydande konsekvenser för den ekonomiska jämställdheten.

Effekter för myndigheter och de allmänna förvaltningsdomstolarna

Förslaget innebär att Skatteverket bl.a. måste anpassa sitt informationsmaterial. Förändringarna kommer att ingå i den anpassning som årligen görs med anledning av ny eller förändrad lagstiftning. De ökade kostnaderna för Skatteverket ska hanteras inom Skatteverkets befintliga ekonomiska ramar.

Förslaget bedöms inte påverka antalet mål i de allmänna förvaltningsdomstolarna.

Förslagets förenlighet med EU-rätten

Förslaget bedöms vara förenligt med det EU-rättsliga regelverket.

Övriga effekter

Förslaget bedöms inte ha några betydande effekter för den offentliga sektorn eller miljön.

6 Författningskommentar

6.1 Förslaget till lag om särskild beräkning av vissa avgifter för arbetsgivare

1 §

Paragrafen anger vilka avgifter och skatter som berörs av lagen.

2 §

I lagen används termer och uttryck som också används i inkomstskattelagen (1999:1229) och i socialavgiftslagen (2000:980). Genom en uttrycklig bestämmelse i lagen klargörs att termer och uttryck i dessa lagar har samma betydelse i förevarande lag.

3 §

Paragrafen anger på vilka ersättningar som lagen kan bli tillämplig.

I *första stycket* anges att bestämmelserna om nedsättning ska tillämpas på avgiftspliktig ersättning enligt 2 kap. socialavgiftslagen om villkoren i stycket är uppfyllda. Såväl lagen (1994:1920) om allmän löneavgift som lagen (1990:659) om särskild löneskatt på vissa förvärvsinkomster hänvisar till samma kapitel i socialavgiftslagen med avseende på avgiftsunderlaget. Av denna anledning behövs ingen särskild hänvisning till dessa lagar i förevarande paragraf.

För att komma i åtnjutande av särskild beräkning enligt lagen måste arbetsgivaren sedan den 10 september 2020 och fram till dess att anställningen påbörjas uppfylla villkoren enligt 4 § första stycket, dvs. ha varit ett växa-företag. Under denna kvalificeringsperiod ska arbetsgivaren antingen inte ha några arbetstagare alls, dvs. uppfylla villkoren för ett växa-företag enligt 4 § första stycket 1 a, 2 a eller 3 a (*första punkten*), eller ha högst en arbetstagare, dvs. uppfylla villkoren för ett växa-företag enligt 4 § första stycket 1 b, 2 b eller 3 b (*andra punkten*). Andra punkten är inte tillämplig om arbetsgivaren under perioden har en arbetstagare som slutar sin anställning. Detta gäller även om den som slutar sin anställning omedelbart ersätts av en annan. Arbetsgivaren kan även komma i åtnjutande av den särskilda beräkningen enligt lagen om *tredje punkten* är uppfylld. Här regleras situationen att arbetsgivaren vid inledningen av kvalificeringsperioden inte har några arbetstagare alls men under denna period anställer en arbetstagare. För att punkten ska vara tillämplig krävs således att arbetsgivaren under hela kvalificeringsperioden uppfyller villkoren för ett växa-företag, först enligt 4 § första stycket 1 a, 2 a eller 3 a och därefter enligt 4 § första stycket 1 b, 2 b eller 3 b. När arbetsgivaren under kvalificeringsperioden har anställt en person ska det vara samma person som gör att arbetsgivaren uppfyller 4 § första stycket

1 b, 2 b eller 3 b i slutet av denna period. Liksom gäller för andra punkten är tredje punkten inte tillämplig om arbetsgivaren under kvalificeringsperioden anställer en person och under denna period ersätter denne med en annan person.

Följande exempel kan illustrera hur de tre punkterna ska tillämpas. Om en arbetsgivare t.ex. inte har några anställda under perioden 10 september 2020–30 juni 2021 och anställer sin första arbetstagare den 1 juli 2021 ska rätten till nedsättning prövas enligt första punkten. Om en arbetsgivare har en arbetstagare under samma period och anställer ytterligare en arbetstagare den 1 juli 2021 ska rätten till nedsättning för den andra anställda prövas enligt andra punkten. Saknar en arbetstagare anställda under exempelvis perioden 10 september 2020–31 mars och anställer en person den 1 april 2021 och därefter ytterligare en person den 1 juli 2021 ska rätten till nedsättning för den andra anställda prövas enligt tredje punkten. Detsamma gäller om arbetsgivaren i det senaste exemplet anställer den första personen den 1 juli 2021 och den andra personen den 1 januari 2022. I förhållande till den första personen löper kvalificeringsperioden från den 10 september 2020 fram till anställningen den 1 juli 2021 och arbetsgivaren måste under denna period uppfylla villkoren enligt första punkten. I förhållande till den andra personen löper kvalificeringsperioden från den 10 september 2020 fram till anställningen den 1 januari 2022 och arbetsgivaren måste under denna period uppfylla villkoren enligt tredje punkten.

Andra stycket reglerar fall då verksamheten påbörjas efter den 10 september 2020. I dessa fall krävs det för att särskild beräkning enligt lagen ska tillämpas att arbetsgivaren uppfyller någon av punkterna i första stycket från och med det att verksamheten påbörjas fram till dess att anställningen påbörjas. Kvalificeringsperioden börjar således i dessa fall löpa först när verksamheten påbörjas.

I *tredje stycket* anges den period under vilket en anställning ska påbörjas för att kunna komma i åtnjutande av nedsättningen.

Bestämmelsen behandlas i avsnitt 4.3.

4 §

Paragrafen definierar vad som avses med ett växa-företag.

Av *första stycket första punkten a* och *b* följer att en enskild näringsverksamhet där verksamheten bedrivs aktivt kan vara ett växa-företag om det inte föreligger någon skyldighet att betala arbetsgivaravgifter eller särskild löneskatt på förvärvsinkomster eller att en sådan skyldighet föreligger men till högst en arbetstagare. Med aktiv näringsverksamhet avses enligt 2 kap. 23 § inkomstskattelagen en verksamhet i vilken den som är skattskyldig för verksamheten har arbetat i inte oväsentlig omfattning.

Av *första stycket andra punkten a* och *b* följer att ett aktiebolag som bedriver rörelse kan betraktas som ett växa-företag om någon skyldighet att betala arbetsgivaravgifter eller särskild löneskatt på vissa förvärvsinkomster inte föreligger eller att det föreligger en sådan skyldighet men till högst en arbetstagare. Uttrycket rörelse används i den betydelse det ges i 2 kap. 24 § inkomstskattelagen.

Av *första stycket tredje punkten a* och *b* följer att ett handelsbolag inte får vara skyldigt att betala arbetsgivaravgifter eller särskild löneskatt på

utgivet ersättning eller ha en sådan skyldighet till högst en arbetstagare samt att bolaget inte får ha fler än två delägare för att utgöra ett växa-företag. För nedsättning av arbetsgivaravgifterna för den först anställda enligt denna lag är kravet att bolaget ska bedriva aktiv näringsverksamhet uppfyllt redan i och med att en av delägarna uppfyller detta krav. Enligt definitionen i 1 kap. 3 § lag (1980:1102) om handelsbolag och enkla bolag föreligger ett enkelt bolag om två eller flera har avtalat att utöva verksamhet i bolag utan att handelsbolag föreligger. Det innebär att nedsättningen av arbetsgivaravgifterna för den först anställda inte omfattar enkla bolag.

Av *andra stycket* framgår att även ett aktiebolag som är skyldigt att betala avgifter eller löneskatt på grund av ersättning till två arbetstagare i vissa fall kan vara ett växa-företag. Detta följer av att ersättning som getts ut till en person som också är delägare i bolaget eller närstående till delägaren inte ska beaktas vid bedömningen av om aktiebolaget uppfyller villkoren för ett växa-företag enligt första stycket 2 a och b. Ett aktiebolag som har en skyldighet att betala avgifter eller skatt på grund av ersättning till tre eller fler arbetstagare kan aldrig vara ett växa-företag.

Tredje stycket reglerar frågan om hur verksamhet bedriven utomlands ska behandlas vid bedömningen av om ett företag är ett växa-företag. Bestämmelsen avser att likställa arbetstagare i andra länder med arbetstagare i Sverige vid tillämpning av första stycket. Av 5 kap. 5 § skatteförfarandelagen (2011:1244) framgår att i det fall arbetsgivare ingått ett avtal med arbetstagaren om att denne ska fullgöra arbetsgivarens skyldigheter i fråga om redovisning och betalning av arbetsgivaravgifter på ersättningen, ska sådant avtal gälla om arbetsgivaren saknar sådant fast driftställe som avses i 2 kap. 29 § inkomstskattelagen. Sådant avtal befriar dock inte arbetsgivaren från sina skyldigheter om arbetstagaren inte fullgör sina skyldigheter.

Enligt *fjärde stycket* ska vid bedömningen av om avgiftspliktig ersättning getts ut bortses från belopp som getts ut under kvalificeringsperioden och som inte överstiger 5 000 kronor till en och samma person. Innebörden av denna regel är att ett företag kan komma i åtnjutande av den särskilda beräkningen även om det gett ut ersättning till personer som utfört tillfälliga uppdrag och som inte har varit godkända för F-skatt.

Bestämmelsen behandlas i avsnitt 4.2.

5 §

Paragrafen reglerar innebörden av den särskilda beräkningen. I stället för arbetsgivaravgifter, allmän löneavgift och särskild löneskatt på vissa förvärvsinkomster ska bara ålderspensionsavgiften i arbetsgivaravgifterna betalas på den ersättning som utgetts till en arbetstagare som under perioden 1 juli 2021–31 december 2022 påbörjat sin anställning.

Om en arbetsgivare som är berättigad till nedsättning för två personer anställer flera personer och de första ersättningarna ges ut samma dag, kan nedsättningen endast utnyttjas av två av dessa. De två personer som arbetsgivaren har bedömt som de två första anställda ska även kommande månader anses som första och andra anställd. Nedsättningen kan inte tillämpas på ersättningar till personer som anställs utöver dessa två

eftersom företaget vid dessa anställningar inte uppfyller villkoren i 4 § för ett växa-företag.

Nedsättningen gäller under längst 24 kalendermånader i följd från det att den första ersättningen utges.

Den särskilda beräkningen får enligt *andra stycket* bara användas på den del av löneunderlaget som inte överstiger 25 000 kronor per kalendermånad.

Bestämmelsen behandlas i avsnitt 4.4 och 4.5.

6 §

I paragrafens *första stycke första punkten* begränsas den personkrets till vilken ersättningar kan ges ut med tillämpning av lagens regler om särskild beräkning av arbetsgivaravgifter, allmän löneavgift och särskild löneskatt. Från sådan tillämpning utesluts personer som sedan den 10 september 2020 är eller har varit anställda i en annan näringsverksamhet som, direkt eller indirekt, bedrivs eller har bedrivits av arbetsgivaren eller någon som är närstående till denne. Det ska således inte vara möjligt att beviljas särskild beräkning genom att flytta anställda mellan verksamheter inom samma närståendekrets. Med indirekt bedriven verksamhet avses t.ex. att verksamheten bedrivs i ett fåmansföretag.

I *första stycket andra punkten a* och *b* anges vilka begränsningar som gäller anställningar enligt 4 § 2 eller 3, dvs. aktiebolag eller handelsbolag. Enligt punkt a ska lagens regler om särskild beräkning av arbetsgivaravgifter, allmän löneavgift och särskild löneskatt inte tillämpas på personer som sedan den 10 september 2020 varit anställda i annan verksamhet som bedrivs eller har bedrivits, direkt eller indirekt, av arbetsgivaren eller någon som är närstående till denne. Enligt *andra stycket b* ska en anställning av delägare och företagsledare eller närstående till en sådan person uteslutas från att kunna omfattas av en nedsättning av avgifterna och löneskatten. Hänvisningen till inkomstskattelagen innebär att den som direkt eller indirekt innehar andelar i ett växa-företag som utgör fåmansföretag eller fåmanshandelsbolag inte kan anställas i bolaget med tillämpning av reglerna om nedsättning. Motsvarande gäller vid anställning av den som är företagsledare i ett växa-företag, dvs. vid anställning av en person som på grund av eget eller närståendes innehav och sin egen ställning i företaget har ett väsentligt inflytande i företaget. Växa-företaget kan inte heller anställa personer som är närstående till delägare eller företagsledare i företaget med tillämpning av lagen. Begreppet närstående används i den betydelse det ges i 2 kap. 22 § inkomstskattelagen.

Enligt *andra stycket* är bestämmelserna om särskild beräkning inte heller tillämpliga om arbetsgivaren redan har utgett ersättning som blivit föremål för särskild beräkning enligt lagen i en annan näringsverksamhet. Det innebär att om arbetsgivaren tidigare har haft t.ex. en enskild näringsverksamhet och i denna fått nedsättning kan arbetsgivaren inte få ytterligare nedsättning i senare verksamheter.

Bestämmelsen behandlas i avsnitt 4.5.

7 §

Paragrafen anger de kvalitativa kraven på den anställning som kan bli föremål för särskild beräkning av arbetsgivaravgifter, allmän löneavgift

och särskild löneskatt. För att en särskild beräkning ska komma i fråga ska anställningsavtalet avse en anställning på minst tre månader i följd och omfatta en arbetstid på minst 20 timmar per vecka. Kravet om en minsta veckoarbetstid innebär att arbetstiden ska uppgå till minst 20 timmar varje vecka.

Bestämmelsen behandlas i avsnitt 4.5.

8 §

Av paragrafens *första stycke* framgår att företag i intressegemenskap kommer att ses som en enda arbetsgivare vid tillämpningen av reglerna om nedsättning av arbetsgivaravgifter m.m. enligt denna lag.

I *andra stycket* anges att med företag i intressegemenskap avses två företag, såväl juridiska som fysiska personer, som står under i huvudsak gemensam ledning. Det innebär att det inte blir möjligt att starta upp flera aktiebolag och antingen flytta den anställde mellan dessa eller att en ny person anställs i varje bolag.

Bestämmelsen behandlas i avsnitt 4.6.

9 §

Paragrafen anger att särskilt avdrag enligt lagen (2001:1170) om särskilda avdrag i vissa fall vid avgiftsberäkningen enligt lagen (1994:1920) om allmän löneavgift och socialavgiftslagen (2000:980) inte kan beräknas på underlag som samtidigt utgör underlag för särskild beräkning av arbetsgivaravgifter, allmän löneavgift och särskild löneskatt. Någon motsvarande begränsning behövs inte när det gäller avdrag för personer som arbetar med forskning eller utveckling enligt 2 kap. 31 § socialavgiftslagen eftersom ett sådant avdrag inte får medföra att avgifterna understiger ålderspensionsavgiften.

Bestämmelsen behandlas i avsnitt 4.9.

10 §

Av paragrafen framgår att nedsättningen lämnas som ett stöd av mindre betydelse. Det innebär att nedsättning bara får göras om villkoren i kommissionens regelverk för stöd av mindre betydelse är uppfyllda. Det gäller i första hand villkoret att nedsättningen ska rymmas inom ramen för det individuella tak som är tillämpligt.

I bestämmelsen tillämpas en dynamisk hänvisningsteknik i fråga om kommissionens regelverk för stöd av mindre betydelse.

Bestämmelsen behandlas i avsnitt 4.7.

11 §

Av paragrafen framgår vilka villkor i kommissionens regelverk för stöd av mindre betydelse som ska tillämpas om den som utger ersättning bedriver verksamhet inom jordbrukssektorn eller inom fiskeri- och vattenbrukssektorn eller inom båda dessa sektorer och samtidigt bedriver verksamhet inom någon annan sektor. Det gäller i första hand villkoret att nedsättningen ska rymmas inom det individuella taket som är tillämpligt.

Av *första punkten* framgår att de villkor som gäller för jordbrukssektorn ska tillämpas om den som utger ersättningen bedriver verksamhet inom denna sektor och inom någon annan sektor. Det innebär att nedsättningen ska rymmas inom ramen för de individuella och nationella taken för

jordbrukssektorn. Om den som utger ersättningen bedriver verksamhet inom fiskeri- och vattenbrukssektorn och inom någon annan sektor än jordbrukssektorn, gäller enligt andra punkten att de villkor som gäller för fiskeri- och vattenbrukssektorn ska tillämpas i stället. Det innebär att nedsättningen ska rymmas inom ramen för de individuella och nationella taken för fiskeri- och vattenbrukssektorn.

Antag att t.ex. en enskild näringsidkare bedriver verksamhet inom såväl jordbruks- som skogssektorn. Det innebär att det individuella taket för jordbrukssektorn ska tillämpas.

Bestämmelsen behandlas i avsnitt 4.7.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

I *första punkten* anges att lagen träder i kraft den 1 juli 2021.

Av *andra punkten* framgår att lagen ska tillämpas på ersättning som utges efter den 30 juni 2021.

I *tredje punkten* anges att lagen upphör att gälla vid utgången av 2022.

Av den *fjärde punkten* framgår att den upphävda lagen fortfarande ska tillämpas för ersättning som har utgetts under perioden den 1 juli 2021 t.o.m. den 31 december 2022.

6.2 Förslaget till lag om ändring i skatteförfarandelagen (2011:1244)

26 kap.

19 f §

I paragrafen finns bestämmelser om uppgiftsskyldighet för utbetalare vid särskild beräkning av arbetsgivaravgifter, allmän löneavgift och särskild löneskatt enligt 5 § lagen (2016:1053) om särskild beräkning av vissa avgifter för enmansföretag. Ändringen innebär att uppgiftsskyldigheten även gäller för utbetalare vid särskild beräkning av arbetsgivaravgifter, allmän löneavgift och särskild löneskatt enligt 5 § lagen (2020:000) om särskild beräkning av vissa avgifter för arbetsgivare.

Bestämmelsen behandlas i avsnitt 4.8.

Ikraftträdandebestämmelser

Lagen träder i kraft den 1 juli 2021.